

Beretning til Årsmødet 2013 den 28. og 29. august på Hotel Haraldskær

Dette er den tiende i rækken af årsmøder i fraktion 4, altså et beskedent jubilæum. Mange af jer husker sikkert vreden og frustrationerne, da vi i 2004 mistede det ene af to HST medlemmer.

Men heldigvis var der nogle i HST's organisationsudvalg, som havde ideer og visioner. Her foreslog man, at pensionisterne, fraktion 4, i stedet skulle have et årsmøde med en repræsentativ del af medlemmerne.

På det tidspunkt skabtes den ny organisationsstruktur i foreningen. Amterne skulle nedlægges, men foreningen havde ud over de lokale kredse brug for en eller anden form for regionalt fællesskab og samarbejde i stedet for de eksisterende amtskredse.

Efter megen debat skabtes de 11 forpligtende kredssamarbejder. - Den fødsel var ikke nem, for hvem skulle leve med hvem? Jeg husker godt vreden i det gamle Københavns amt, da HST i sin visdom ville dele de herboende kredse i to! Et Hovedstaden Øst og et Hovedstaden Vest.

Det gik ikke stille af, og det skete ikke uden protester! – Lidt oprør er der stadig tilbage, for HØ og HV holder fortsat kongresforberedende møder og baglandsmøder forud for hvert HST møde i fællesskab. Sådan!

Det blev på kongressen besluttet, at der i hver af de forpligtende kredssamarbejder skal etableres 5 fora:

- et FN forum
- et pædagogisk forum
- et kursusforum
- et arbejdsmiljøforum og
- et pensionistforum

Det sidste var noget nyt, som lagde en vigtig opgave ud til samtlige forpligtende kredssamarbejder. Det blev en pligt at sørge for og tilse, at pensionistarbejdet havde gode betingelser, arbejdsvilkår og økonomi til arbejdet, et arbejde som flere steder er nedprioriteret. Positivt er det så, at vi selv har overtaget forpligtelsen i flertallet af de forpligtende kredssamarbejder.

Og det blev pensionistforænes opgave at vælge repræsentanterne til den ny institution, årsmødet. I første omgang med 2 repræsentanter fra hvert af de uddøende amter – i alt 14 x 2. Hertil kom de 10 kongresdelegerede fra fraktion 4 og HST medlemmet.

I starten var vi som pensionister i DLF også medlem af Statspensionisternes Centralforening. Det skete, efter at stemmeretten ved overenskomsterne var frataget pensionisterne. Vi havde et ikke ubetydeligt antal delegerede til SC's repræsentantskab, som var flere end de kongresdelegerede. Dem mistede vi naturligvis, da vi meldte os ud af SC i 2009, så noget måtte gøres, og det blev min opgave at bede HST om 4 repræsentanter fra hver af de forpligtende kredssamarbejder, - hvilket vi sandelig også fik. Og det er så vores struktur og størrelse i dag ved det 10ende årsmøde.

Stille, men sejt har årsmødet udviklet sig. Mange af jer husker måske vores usikkerhed ved det første årsmøde i Odense i 2004? Hvad var det, vi var i gang med? Hvordan skulle vi gribe det an? Men pensionistarbejdet har i de 11 pensionistfora udviklet sig positivt gennem årene. Men ikke længere end vi selv som pensionister har taget et medansvar – lokalt som regionalt. De fleste steder går det godt, men enkelte steder går det knap så godt – og det skal vi i fællesskab hjælpe hinanden med at få gjort bedre. Der er små pensionistkredse, som har svært ved at lave arrangementer, fordi pengene er få. I kredsen af kongresdelegerede opfordrer vi til at sådanne små kredse søger kontakt med større kredse i deres nærhed. Det har vi set positive resultater af flere steder. Jeg tror også, at Børge Pedersens indsamling af

kredskontingenter har haft betydning i arbejdet. Det har i nogle kredse været en øjenåbner med positive resultater. Vi har ikke lavet disse skemaer for at hænge nogen ud eller for at genere nogen. De indeholder ikke andre informationer end dem, man kan få ved enhver kredsgeneralforsamling og kredsenes hjemmesider.

Men det er og bliver vigtigt, at man i alle kredsbestyrelser lever op til ansvaret for pensionistarbejdet. Noget jeg aldrig undlader at fortælle, hvor jeg kommer: på kongressen, i HST og ved møder ude i landet.

Når der er samarbejde om kurser og uddannelse i de fire andre fora – FN forum, pædagogisk forum, kursusforum og arbejdsmiljøforum i det forpligtende kredssamarbejde, så må det også kunne lade sig gøre i pensionistfora.

Så derfor en appel til de forpligtende kredssamarbejder. Lev op til jeres forpligtelse og gør noget ved pensionistarbejdet, der hvor det halter.

Medlemstallet

Der er desværre et fortsat faldende medlemstal for de aktive medlemmer af foreningen. Det toppede i 2008 med 68.990, mens der for 2014 budgetteres med 62.700 medlemmer. Der er et stadigt faldende antal af stillinger i kommunen, som ikke svarer til faldet af antallet af elever. I flere kommuner har der været massive

besparelser, som har betydet fyringer, da lærerlønninger er en stor lønudgift i alle kommuner. Nedlagte folkeskoler medfører ofte nye små privatskoler.

Dette påvirker naturligvis foreningens økonomi. Der er ikke grund til panik, men der skal handles fornuftigt. Vi har stadig en høj organisationsprocent i DLF, og i forbindelse med konflikten var der en nettotilgang på godt 400 medlemmer. Det er jo set før, at der er nogle, der får travlt med at melde sig ind før en konflikt!

Hvis ikke kloge hoveder havde fundet på, at konfliktstøtten kunne udbetales i form af lån i stedet for lønkompensation, ville der ikke have været meget tilbage af Særlig Fond.

Men lån skal også betales tilbage, og de der ikke har været i konflikt, eksempelvis tjenestemænd, skal betale konfliktstøtte, så over de næste 2 år nedsættes kontingentet for de aktive medlemmer efter en skala, som I ikke må bede mig om at forklare, for den er indviklet, men alle, der har forstået den, siger det er i orden! Denne nedsættelse gælder naturligvis ikke for fraktion 4, som fortsat skal betale kr. 852 årligt til DLF. Som bekendt har kontingentet været i ro i en årrække, men vi kan forvente, at der i 2015 sker en forhøjelse.

Efter konflikten vil der nok komme nogle udmeldelser fra utilfredse medlemmer. Nogle af jer har måske læst på forsiden af Ekstrabladet, at det koster 12.000 kr. at

melde sig ud af DLF. Men ingen skrev, at vedkommende havde fået et konfliktlån på 15.000 kr., som han fejlagtigt troede, at han kunne melde sig ud fra!

Medlemstallet for fraktion 4 har gennem en årrække været stigende, og det budgetterer foreningen stadig med. – Men i sidste uge kom der til foreningen et brev fra SKAT, som meddelte, at overenskomstansatte pensionister **ikke** kan trække deres kontingent til lærerforeningen fra. Det kan kun de pensionister, som har været ansat som tjenestemænd.

For at kunne opnå fradrag for fagforeningskontingenter kræves det, at fagforeningen i større eller mindre omfang er med til at påvirke løn/pensionsforhold. Da tjenestemændenes pensionsforhold indgår i forhandlingsfora, hvor DLF deltager – nemlig CFU – accepterer SKAT fradrag fra tjenestemandspensionister.

Derimod anser SKAT ikke, at foreningen har indflydelse på midler, der via pensionsaftaler er indbetalt for overenskomstansatte til en pensionskasse. Her er det alene placeringen af midler, der har effekt på pensionens størrelse, når medlemmet er gået på pension.

Hidtil har næsten alle foreningens pensionister været tjenestemænd, og den har indberettet kontingentet for samtlige pensionister til SKAT, og de har fået fradrag.

De senere år har der været et stigende antal overenskomstansatte pensionister, og det har SKAT reageret på i forbindelse med gennemgang af indberetninger for skatteåret

2012. De har i brev til foreningen gjort opmærksom på, at man ikke overholdt indberetningsreglerne og bedt om, at man snarest ændrede praksis.

Derfor har nogle af vores medlemmer fået en hilsen fra foreningen.

Man skulle jo tro, at SKAT i disse tider havde andet at lave, men således er virkeligheden.

Jeg kan godt frygte, at nogle overenskomstansatte pensionister umiddelbart bliver så fortørnede over brevet, at de melder sig ud. Og at det måske kan blive sværere fremover at fastholde denne gruppe af pensionister. Derfor er det vigtigt, at man i de enkelte kredse er opmærksomme på dette forhold og gør, hvad man kan for at fastholde disse pensionister.

Overenskomst og konflikt

Selve ordet overenskomst fortæller, hvad det hele drejer sig om: at to parter skal komme overens med noget, blive enige, og så arbejde videre derfra. Man forhandler, firer lidt hist og lidt her, parterne bøjer sig mod hinanden for at opnå et resultat, som begge parter, arbejdsgiver og arbejdstager, kan være tilfreds med. Ikke altid helt tilfredstillende, bevares, men dog et resultat, som man kan stemme om, sige ja til eller forkaste. Gik der kage i det, så var der forligsmandsinstitutionen, der kunne skabe et forlig, som man kunne forliges om – eller i modsat fald kunne dette forlig

ved folketingets indgriben ophøjes til lov. Hele dette afprøvede og for arbejdsgiver såvel som for arbejdstager effektive og tilfredsstillende spil, den såkaldte danske model, blev båret til graven ved OK 13.

Arbejdsgiveren, KL, var ikke på noget tidspunkt under forhandlingerne villig til at lytte til KTO's synspunkter, selvom Anders Bondo, som formand for KTO, kom med adskillige konstruktive tilbud. Det var helt tydeligt, at resultatet af forhandlingerne for længst var fastlagt og besluttet mellem finansminister og KL. Det er længe siden, man har været udsat for så mange hele og halve sandheder slynget ud i offentligheden, lagt øre til så megen rendyrket nonsens i medierne. **Min** tro på og tillid til politikkerne har lidt et alvorligt knæk i denne OK.

Vi har lært, at det er økonomi og ikke holdninger og værdier, der styrer vort samfund.

Til gengæld oplevede vi et fantastisk sammenhold blandt folkeskolelærerne i de fire uger, lockouten stod på. Aldrig har lærerne udfoldet så mange talenter og så megen fantasi. Fra organisationer i Danmark, ja fra hele Europa, strømmede sympatitilkendegivelser ind, til støtte for den faglige kamp, som DLF førte.

Det var så livsbekræftende og positivt, at det gjorde, at man kunne holde det hele ud. Resultatet kender vi.

Vi fik et lovindgreb – eller rettere et lovovergreb, hvor statsministeren oven i købet var så fræk at kalde det et ”afbalanceret indgreb”.

Aftaleretten er fjernet, skolelederne får hals- og håndsret over planlægningen af timer og forberedelse. Aldersreduktioner udfaser over nogle år – og det i en tid, hvor pensionsalderen sættes op!

Lærerne skal undervise 2-3 timer mere om ugen. Lærerne skal, som de eneste offentligt ansatte, arbejde efter en årsnorm og ikke en månedsnorm. End ikke de ferieregler, som andre offentligt ansatte har, bliver lærerne omfattet af, idet lærerne ikke får mulighed for at afvikle 3. ferieuge på konkrete dage. Jeg siger jer, der var dage, hvor jeg havde svært ved at trække vejret! Derfor fylder det også ret meget i min beretning.

Og hvad fik vi så som pensionister ud af OK 13? Som bekendt forhandles vores pensioner som tjenestemænd med Moderniseringsstyrelsen gennem CFU – Centralorganisationernes Forhandlingsudvalg – hvor LC er et af udvalgene. Her sidder jeg i LC's FU for samtlige lærerpensionister i CFU.

OK periodelængden blev igen kun 2 år, skønt vi gerne ville have haft en længere periode. Helst 4, minimum 3 år.

Generelle procentvise lønstigninger blev accepteret, hvilket betyder

- en lønstigning per 1. april 2013 på 0,82 %. Men heraf en udmøntning fra reguleringsordningen på - 0,82 %. Altså penge, vi ”skylder” i forhold til det private arbejdsmarked!
- lønstigning per 1. april 2014 på 0,80 %. Hertil kommer forventet udmøntning fra reguleringsordningen på 0,30 %. Muligvis en reststigning??
- Reguleringsordningen, som finansministeren havde ønsket fjernet, videreføres.
Så længe det varer!

Disse lønstigninger er jo hverken til jordomrejse eller ny bil, men det muliges kunst – og i hvert fald ikke det værste i denne OK 13.

Resultatet betyder, at reallønnen **ikke** er sikret i perioden. Men det var det mulige resultat!

Og **jeg** stemte for, men tænkte samtidig på mit allerførste år i HST ved OK 08, hvor jeg stemte nej til et resultat på 9,2 % til pensionisterne. Fordi de aktive i KTO fik en stigning på 12,8 % - og en ekstra feriegodtgørelse på 0,4 %.

Ak ja! Det var tider!

Folkeskolereformen

vil jeg ikke sige så meget om. I har sikkert fulgt debatten i medierne og Folkeskolen. Det væsentligste for mig er den kendsgerning, at reformen skal betales af underviserne, af lærerne. Og ikke som alle tidligere reformer være finansieret krone for krone i de offentlige budgetter. Og det skal ske i en tid, hvor kommunerne i forvejen er hårdt økonomisk belastede. Samtidig med at inklusionen presser sig på. Jeg tror, der er mange kommunalpolitikere, der bekymrer sig – sammen med lærerne!

I HST har vi naturligvis gjort os mange overvejelser over, hvilke strategier vi skal vælge, for at vores medlemmer kan komme nogenlunde levende gennem den ny arbejdstidsreform. Lærerne skal selvfølgelig passe deres arbejde, også under de nye betingelser. Men arbejdsmiljøet kan blive så belastende, at det bliver utrolig svært. Derfor lægger foreningen også ud med en styrkelse af uddannelsen af TR og AMR, og en stor del af tiden på den kommende **kongres fra 10. - 13. september** i København vil være afsat til strategidrøftelser.

Et vigtigt punkt på kongressens dagsorden bliver vedtægtsændringerne for skolelederforeningen. Det er ingen hemmelighed, at spændingen mellem

lederforeningen og DLF under konflikten blev kraftigt forøget. Efter min mening skal de ikke have lov til at rende med alt for meget af Særlig Fond!

Nogle vil nok også spørge til foreningens deltagelse i projektet **Ny Nordisk Skole**, som er et af undervisningsminister Christine Antorinis flagskibe. Her sidder DLF's næstformand, Dorte Lange, sammen med Lars Goldschmidt fra DI som den ene af de 2 formænd.

Ideen bag NY Nordisk Skole er god nok, men Dorte siger for nylig i et brev til Christine Antorini, at det er en opgave for ledelse og medarbejdere på skolerne at vurdere, om man på trods af den øgede arbejdsmængde for lærerne kan leve op til kvalitetskravene i Ny Nordisk Skole. Der skal være tale om bedre – og ikke blot om mere – undervisning! Det må heller ikke glemmes, at 85 % af en skoles lærere skal stå bag projektet. – Vi ser nu, at flere skoler falder fra i arbejdet med Ny Nordisk Skole. – Lærerne på skoler i Skive har meddelt, at de ikke mere deltager. Pudsigt er det så, at det tilsyneladende ikke er meldt ud i NNS! – Kort sagt, vil det bedste være, at lærerne, der deltager i projektet, selv melder fra i den nye arbejdssituation.

Hvis Dorte Lange siger fra som formand, vil det opfattes som ”surhed og fornærmelse”. – Jeg tror, det er rigtigt.

Der er mange forskellige opfattelser og forventninger til hele vores fremtidige situation, men det er uhyre vigtigt, at vi er enige så langt som muligt i vores fremtidsstrategier. – Hvis det ikke kommer til at gå godt, ja så er ansvaret ikke vores! Vi har ingen aftale, vi har kun et lovindgreb, et overgreb!

Alligevel må vi søge at skabe os mulighed for indflydelse – ikke give op og lade som ingenting! Vi går en meget vanskelig tid i møde, men vi skal frem for alt holde sammen i foreningen! Som vi gjorde det under konflikten!

Forslag fra kredse

a. Fra Østjylland var indsendt et ønske om, at der på årsmødet skulle afsættes tid til Ideudveksling i grupper af 1 times varighed.

På det årsmødeforberedende møde mente et stort flertal af de kongresdelegerede ikke, at gruppedrøftelser med ideudveksling på årsmødet var vejen til inspiration. Vi opfordrer i invitationen alle FKS til at medbringe gode ideer og initiativer. Samtidig kan vi på dette årsmøde være under tidspres pga. et evt. valg. - Afvist!

b. Fra HØ var et forslag om at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal fremstille en folder/plakat, der skal fortælle kommende pensionister om grunde til at forblive i DLF som pensionister.

De kongresdelegerede mener, at der allerede eksisterer sådanne materialer i flere kredse, som kan bruges efter lokal tilretning. Oplysning og inspiration kan hentes på lokalkredsens hjemmesider. - Afvist.

c. Fra Sjælland på tværs forelå et ønske om medlemskort af en bedre kvalitet.

Der henvises her til årsmødet 2012, hvor en lignende anmodning blev afvist.

Det lyder så barsk, at alle 3 initiativer fra kredse afvises, men de kongresdelegerede har seriøst afvejet forslagene og mener, at hjælp og støtte til kredse, hvor arbejdet ikke går så godt, skal organiseres på en anden måde.

Kurser

2013 var jo et af de magre år med kun 4 kurser! Pga. konflikten og en sekretariatmedarbejders efterfølgende sygeperiode var der en del rod omkring kurserne, som gav mig nogle paniske ekstraopgaver. Men det er vilkårene, når andre i sekretariatet må overtage en andens opgaver. Og vores sekretariat **har** været hårdt belastet i forbindelse med konflikten, og de ansatte har været fantastisk loyale og ydet en enorm indsats.

Midt i konflikten skulle kursuskontoret planlægge og afvikle 14 ekstra seminarer som støtte til medlemmerne i konflikten! **Hvis** I hører om nogle, der fik lidt forsinket svar

på kursusdeltagelse, så mind dem om, at der faktisk har været en konflikt, og at KUK har stået på gloende pæle!!!

Alle 4 seniorkurser var vellykkede. Godt at det er lykkedes mig at fastholde, at ”Politik og Christiansborg” **skal** være i juni måned og på Frederiksdal. Så er det ikke svært at få folk som Ritt Bjerregaard og Niels Helveg med. Og pensionerede politikere slipper mere ud end aktive! Kurset ”Film” på Gl. Avernæs var igen en succes med en blændende dygtig stab med Ulrik Breuning og Rumle Hammerich i spidsen. ”Sang, musik og livsglæde” og ”Kunst og kultur” var gentagelser på Skarrildhus, men vakte igen begejstring og engagement. – Oplægsholderne er engagerede og spændende mennesker, som jeg efterhånden er kommet til at kende som mennesker, og de befinder sig godt på vores kursussteder og med vores medlemmer.

Det skal også siges, at de ansatte på kursusstederne er meget hjælpsomme og imødekommende. De giver udtryk for, at fraktion 4 er gode og positive kursister.

Det er trangt med ca. 90 medlemmer på hvert kursus, men folk tager det pænt, selvom de skal stå i kø ved både morgenbord og til frokost. De spiser også godt, og maden er fremragende på alle vores kursussteder.

Jeg så flere af jer på kurser i år, og jeg hører gerne også jeres kommentarer til dem.

På den baggrund har de kongresdelegerede og jeg besluttet, at vi gentager de samme 4 kurser næste år og tilføjer ”Øl og lokalhistorie” på Gl. Avernæs.

Nordisk Pensionisttræf gik i år til Færøerne. Aldrig før har der været så mange ansøgere, 75 til 25 pladser. Vi fik ekstra 5, fordi andre lande ikke opfyldte deres kvoter, men svært var det for Anette Ellesø og mig at sætte holdet på en nogenlunde retfærdig måde. For de 30, som var med på Færøerne, blev det til gengæld, tror jeg, en oplevelse for livet.

At der findes så mange nuancer af grønt som på de færøske fjelde, anede jeg ikke. Og så er de grønne helt op til toppen! Den færøske kædedans, kun ledsaget af sang, det barske hav i oprør, fuglefjeldene. Jamen, det var skønt. – At vi på hotellet så havde besøg af Helle Thorning med følge, som søgte at udrede sildefiskeproblemer med færingerne, kunne slet ikke ødelægge danskernes glæde ved at opleve Færøerne!

Næste års træf bliver i Norge, i Trondheim, landets gamle hovedstad, Nidaros, i tiden 16. – 20. juni 2014. Nordmændene fremlagde ridset til et meget spændende program. Kig efter invitationen i Folkeskolen i slutningen af februar 2014.

Tilføjes skal det lige, at min opgave som kursusleder er helt umulig at gennemføre, hvis ikke jeg på hvert kursus har en kongresdelegeret som medhjælp. De tænker

nogle gange i forlængelse af mig, og det jeg vil – og det er ikke nemt. Tusind TAK for den indsats!

Til slut vil jeg gerne sige, at det stadig er spændende at være i HST og formand for medlemmerne i fraktion 4. Men dette år har været udfordrende på en helt anden måde end tidligere. De mange ekstraordinære møder og konferencer skræmmer mig ikke. Meget arbejde har aldrig generet mig. Det kan jeg godt klare.

Men denne konflikt, hvor vi som lærere i den grad har været udsat for angreb på vores professionalisme og identitet, det har været utrolig svært at opleve. Jeg har tænkt meget over, hvorfor det har anfægtet mig så stærkt personligt og følelsesmæssigt. For det har det.

Det skyldes nok, at hele ens identitet som lærer er blevet krænket. Alt det som var og er mit livsværk er i den grad blevet nedvurderet af politikere og beslutningstagere. Det er svært at leve med, og jeg tror ikke, der er lærere, som nogensinde vil glemme foråret 2013.

Når jeg alligevel har energi og lyst til at fortsætte, skyldes det ikke mindst et godt og opmuntrende bagland derhjemme, for det er nødvendigt. Men jeg holdt ikke til det, hvis ikke jeg vidste og oplevede, at jeg som medarbejdere, vejledere og kritikere

havde de kongresdelegerede, og også jer som årsmøderepræsentanter og kollegerne ude i landet, som jeg har mødt på seniorkurserne. Her får jeg støtte og opbakning. Det giver energi og inspiration.

Årsmødet har mange opgaver foran sig. Selvom vi er pensionister, er vi en levende del af Danmarks Lærerforening. For som der står i foreningssang:

”Der hvor menneskets værd bli’r forsvaret, der må vi være med!”

Herefter overgiver jeg min beretning til årsmødets behandling!